

**НАЦИОНАЛНА МУЗИКАЛНА АКАДЕМИЯ
„ПРОФ. ПАНЧО ВЛАДИГЕРОВ”**

УТВЪРЖДАВАМ:

РЕКТОР:

(Проф. д-р Цанев)

П Р А В И Л Н И К

**ЗА ЗАЩИТА НА ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА
СОБСТВЕНОСТ**

**В НАЦИОНАЛНАТА МУЗИКАЛНА АКАДЕМИЯ
“ПРОФ. ПАНЧО ВЛАДИГЕРОВ”**

ПРАВИЛНИК
ЗА ЗАЩИТА НА ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ
В НАЦИОНАЛНАТА МУЗИКАЛНА АКАДЕМИЯ
“ПРОФ. ПАНЧО ВЛАДИГЕРОВ“

Приет на основание чл.17, ал.2 т.10 от Закона за висшето образование

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Обхват

Чл. 1. (1) Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“:

1. Високо цени творчеството и иновативността като неотменима част от образователния и научно-изследователския си процеси.
 2. Уважава значението и естеството на креативността, както и цели да стимулира и предостави условия за активен процес на създаване на ново творчество. НМА се стреми в учебната и творческа работа да осигури прозрачното, целесъобразното и в полза на обществения интерес разпределение на бюджета си.
 3. Предоставя условия и стимулира развитието на научна, творческа, изпълнителска и интелектуална дейност на всички членове на академичната общност и структурни звена, обвързани с високото професионално развитие на изпълнители, автори, докторанти, специализанти, студенти и др.
 4. Счита правата на интелектуална собственост за важен стопански актив за НМА, като те спомагат да се гарантира на творците справедливо възнаграждение за техния труд и закрила на техните инвестиции в научни изследвания и творчество.
- (2) Този Правилник урежда реда за защита и използване на обекти на авторски и сродни права, наричани съвкупно „интелектуална собственост“, създадени в резултат на извършваната от НМА дейност под формата на произведения на музикалното, сценичното и изпълнителското изкуство, научни изследвания, преподавателска дейност и пр.
- (3) Този Правилник урежда и използването на права на интелектуална собственост на трети лица за дейностите на НМА.

Чл. 2. Този Правилник не се прилага за обекти на интелектуална собственост, които не са създадени в рамките на трудови и служебни правоотношения и за чието създаване не са използвани финансови средства и материални ресурси на НМА .

Принципи и цели

Чл. 3. Основни принципи на научно-изследователската и творческата дейност в НМА са:

- а) Академична свобода и стимулиране на научноизследователската дейност;
- б) Равен достъп до ресурсите на НМА и справедливост при разпределението им;
- в) Контрол на ниво Факултет или друго структурно звено;
- г) Прозрачност и публично оповестяване на резултатите;
- д) Оптимизиране на защитата на интелектуалната собственост и икономическите ползи от нея.

Чл. 4. При осъществяването на своята научно-изследователска и творческа дейност НМА се стреми към постигането на следните цели:

- а) Развитие на научно-изследователска и творческа дейност с практическо приложение;
- б) Подобряване на условията за научно-изследователска и творческа дейност на академичния състав и студентите на НМА;
- в) Насърчаване активното участие на академичния състав на НМА в създаването на обекти на интелектуална собственост в резултат на научна и творческа дейност.

Чл.5. НМА използва обекти на интелектуална собственост на своите преподаватели, студенти и служители и трети лица в съответствие със законодателството на Република България и нормите на правото на ЕС и международните конвенции в областта на интелектуалната собственост.

Чл. 6. НМА е притежател на права върху обект на интелектуална собственост в следните случаи:

1. авторът/артистът-изпълнител е служител на НМА и е създал защитения обект на интелектуална собственост при изпълнение на присъщите за длъжността му трудови или служебни задължения;
2. авторът/артистът-изпълнител е изпълнявал задължения извън посочените в т. 1, но те специално са му били възложени от НМА с цел създаване на обект на интелектуална собственост;
3. авторът/артистът-изпълнител е използвал материални или финансови средства, осигурени от НМА за създаване на защитения обект на интелектуална собственост;
4. авторът/артистът-изпълнител е създал произведението на територията на НМА и/или е използвал за тази цел материални активи на НМА.

Чл. 7. (1) НМА има изключително право без разрешение на автора или носителя на сродно право и без заплащане на възнаграждение да използва за своите цели произведенията, създадени в хипотезите на чл.6.

(2) НМА има изключително право без разрешение и без заплащане на възнаграждение да използва за своите цели обекти на интелектуална собственост, създадени от студенти и докторанти, вкл. при разработване на техните дипломни работи и дисертации освен ако не е предвидено друго в писмено споразумение между НМА и създателя на защитения обект.

(3) Във всички останали случаи между автора/притежателя на авторското право или артиста-изпълнител и НМА се сключва съответен договор за отстъпване на права.

Договор за отстъпване на права

Чл. 8. (1) По силата на договор за отстъпване на права правоносителят отстъпва на НМА изключителното право да използва създаденото от него произведение, негово изпълнение или звукозапис. В договора може да бъде договорено възнаграждение.

(2) Когато отстъпи на НМА изключително право за използване на произведение, изпълнение или звукозапис, правоносителят не може сам да го използва по начина, за срока и на територията, уговорени в договора, нито да отстъпва това право на трети лица.

(3) Когато отстъпи на НМА неизключително право за използване на произведение, изпълнение или звукозапис, правоносителят може сам да го използва, както и да отстъпва неизключително право върху същия обект на трети лица.

(4) Договорът за използване на произведение се сключва за срок не по-дълъг десет години.

Чл. 9. (1) НМА осъществява дейността по защита на интелектуалната собственост под ръководството на Заместник-ректора по учебната дейност.

(2) Учебният отдел на НМА:

1. Води регистър на обектите на интелектуална и индустриална собственост на НМА;
2. Организира сключването на всички договори, свързани със защитата на интелектуалната собственост в НМА;
3. Организира обучение по защита на интелектуалната собственост на студентите, преподавателите и служителите в НМА;
4. Извършва други дейности, свързани със защитата на интелектуалната собственост в НМА.

II. ОБЕКТИ НА ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ, ВЪЗНИКНАЛИ В РЕЗУЛТАТ НА НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И ТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ В НМА

Чл. 10. При осъществяване на научно-изследователска и творческа дейност в НМА възникват следните видове обекти на интелектуална собственост:

1. Учебни програми;
2. Научна и учебна литература;
3. Музикални произведения;
4. Звукозаписи на изпълнения на музикални произведения;
5. Сценични произведения;
6. Видеозаснемания на филми и други аудио-визуални произведения;
7. Концертни програми, афиши, постери, флаери, плакати и др. печатни произведения;
8. Други защитими обекти на интелектуална собственост съгласно Закона за авторското право и сродните му права (ЗАПСП), Закона за марките и географските означения (ЗМГО), Закона за промишления дизайн и др. норми от вътрешното законодателството на Република България и приложимото международно право.

Права върху учебни програми на НМА

Чл. 11. (1) Когато учебната програма е създадена в рамките на трудово правоотношение, НМА има изключително право без разрешение на автора и без заплащане на възнаграждение да използва учебната програма за образователните си цели.

(2) Когато учебната програма е създадена по поръчка на НМА, в договора се вписва, че авторското право върху програмата принадлежи на НМА.

Обекти на интелектуалната собственост, възникнали в резултат на научно-изследователската дейност на НМА

Чл. 12. (1) В резултат на научно-изследователската дейност могат да възникнат обекти на интелектуална собственост, в това число статии, рецензии, сборници, учебни материали, бази данни, мултимедийни продукти и др.

(2) Правото върху обекти на интелектуална собственост по ал. 1, създадени в рамките на трудово правоотношение, принадлежи на съответния автор. НМА има изключително право без разрешение на автора и без заплащане на възнаграждение да използва създаденото произведение по ал. 2 за свои цели, освен ако в трудовия договор не е уговорено друго.

(3) Правото върху обект на интелектуална собственост, създаден по поръчка, принадлежи на автора, освен ако в договора за възлагане не е предвидено друго. Ако не е уговорено друго, НМА, в качеството си на поръчвач, има право да използва произведението без разрешение на автора за целта, за която то е било поръчано.

Чл. 13. (1) На студентите се предоставя възможност да участват в научно-изследователската дейност съвместно с академичния състав на НМА.

(2) В случаите, когато изследователски проект е субсидиран от трета страна по силата на договор или дарение, студенти могат да участват в проекта като сключат предварителен договор за това с НМА. Договорът урежда правата на интелектуалната собственост за всеки конкретен случай.

(3) Ръководителят на проекта е длъжен да уведоми студентите за договорните въпроси, свързани с интелектуалната собственост преди започването на проекта.

Чл. 14. Трети страни могат да участват в научно-изследователската дейност на НМА по силата на договор за поръчка, уреждащ възникването и упражняването на правата на интелектуална собственост върху защитени обекти, създадени в хода на дейността.

Чл. 15. (1) В случаите, когато интелектуалната собственост възниква в резултат на изследователска дейност, финансирана от трети лица, възникването и упражняването на правата се урежда в писмен договор между страните.

(2) В случаите по ал. 1 всички преподаватели и студенти, участващи в проект с външно финансиране, следва да бъдат уведомени от лицето, водещо проекта за съдържанието на договорните клаузи преди започване на изследването.

Издаване на научна и учебна литература от НМА

Чл. 16. Когато НМА издава учебна и научна литература между НМА и автора се сключва договор, с който авторът прехвърля на НМА изключителното право да използва произведението – да го издава и разпространява сред неограничен кръг лица на територията на целия свят, за максималния срок по ЗАПСП и за всички издания в рамките на този срок.

Създаване на музикални и други сценични произведения. Видео и аудиозаписи и филми

Чл.17. Авторските и сродните права върху музикални и сценични произведения, видео и аудиозаписи и филми, създадени в рамките и по повод на учебния процес в НМА, принадлежат на съответните им създатели. НМА има изключително право без тяхното разрешение и без заплащане на възнаграждение да използва така създадените обекти на интелектуална собственост за свои цели.

Чл.18. Във всички случаи на създаване на музикални и сценични произведения, видео и аудиозаписи и филми между НМА като продуцент и правоносителите се сключва договор за използване на съответния обект.

Чл. 19. Предоставянето на права от артистите-изпълнители върху техните изпълнения е в зависимост от съответните обекти и се разглежда отделно за всеки конкретен случай, като между НМА и артиста-изпълнител се сключва договор.

Чл. 20. (1) Учебната опера, Академичният симфоничен оркестър, хорът и другите професионални и студентски формации на НМА не изпълняват и не поставят на сцена пред публика сценични постановки и музикални произведения без преди това да са уредени всички авторски и сродни права със съответните правоносителите.

(2) Заместник-ректорът по учебната част или съответният декан, организирал сценичната реализация, отговорят за изпълнението на задълженията по ал. 1.

III. ОБЕКТИ НА ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ, ВЪЗНИКНАЛИ В РЕЗУЛТАТ НА СЪВМЕСТНА ДЕЙНОСТ. КОПРОДУКЦИИ

Чл. 21. (1) При извършване на съвместни изследвания и създаване на копродукции с трети лица и организации правото върху създадените обекти на интелектуална собственост принадлежи на страната, която ги е създала, освен ако изрична договореност между страните не предвижда друго.

(2) При съвместно създаване на авторско произведение под формата на учебни материали, сборници, помагала и др. от две или повече лица притежанието на правата се определя по правилата на Закона за авторското право и сродните му права. За всяко използване на съвместно създадено произведение и за преработването му е необходимо съгласието на всички съавтори.

IV. РЕГИСТРАЦИЯ

Чл. 22. В регистъра по чл. 9, ал. 2, т. 1 се отбелязват: видът на обекта на интелектуална собственост, авторът, основанието, на което НМА е притежава права върху съответния обект и срокът на правата.

Чл. 23. (1) В случаите, когато правото на интелектуална собственост принадлежи на НМА, академичният състав, студентите и третите страни следва да използват следното съобщение върху всички материали: “© НМА „Проф. Панчо Владигеров“, 20[xx]. Всички права запазени.”

(2) При използване на фонотеката, нототеката, библиотеката, инструментариума, звукозаписното студио, съставите, преподавателски и студентски труд и др. при създаването на обект на интелектуалната собственост, приносът и участието на НМА задължително се отбелязват по подходящ начин.

V. УСТАНОВЯВАНЕ НА НАРУШЕНИЯ НА ПРАВАТА ВЪРХУ ИНТЕЛЕКТУАЛНА И ИНДУСТРИАЛНА СОБСТВЕНОСТ

Чл. 24. При установяване на нарушение на права върху обекти на интелектуална собственост НМА сезира съответните компетентни органи.

VI. ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Всички отношения, свързани с дейността по защита на интелектуалната собственост в НМА, които не са уредени в този Правилник, се уреждат от разпоредбите на приложимото законодателство.

§ 2. Този Правилник е приет с решение на Академичния съвет на НМА на 22.02.2018 г. и влиза в сила от датата на приемането му.